

Đáp án đề thi tuyển sinh lớp 10 môn Ngữ văn trường Chuyên tỉnh Lâm Đồng 2021 (Lần 2)

I. ĐỌC HIỂU

Câu 1:

Cách giải:

Phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong văn bản là tự sự.

Câu 2:

Cách giải:

Cậu bé miệt mài đọc sách vì cậu hiểu được rằng thời trẻ không học, lớn lên sẽ trở thành người vô dụng.

Câu 3:

Cách giải:

Lời dẫn trực tiếp trong văn bản trên là:

- Nói khẽ: “Con ơi, trời sắp sáng rồi, con mau nghỉ đi”
- Cậu bé lễ phép đứng dậy nói: “Thưa mẹ, con đi ngủ đây, Mẹ dệt vải cũng mệt rồi, mau đi nghỉ thôi ạ”.

Câu 4:

Cách giải:

Bài học ý nghĩa nhất đối với bản thân (các em có thể lựa chọn bài học sao cho phù hợp)

- Cần biết quý trọng thời gian
- Biết chăm chỉ học tập để làm người có ích cho xã hội
- Mọi sự nỗ lực, cố gắng của bản thân đều được đền đáp một cách xứng đáng

II. LÀM VĂN**Câu 1:**

Cách giải:

I. Mở bài

Dẫn dắt vào vấn đề: Có người từng nói: "Người nào dám lãng phí một giờ đồng hồ nghĩa là chưa phát hiện giá trị của cuộc sống". Thời gian là thứ có giá trị không thể nào đong đếm được.

II. Thân bài

1. Bàn luận, phân tích:

- Thời gian là một thứ trừu tượng, trôi qua từng ngày, ta không cảm nhận thời gian một cách trực quan như nhìn hay chạm vào, ta cảm sự trôi chảy của thời gian qua sự thay đổi của sự vật tồn tại xung quanh mình.
- Thời gian là thứ tiền bạc không thể mua được, một đi không trở lại, một khi đã qua đi không thể nào lấy lại được. Nếu để lỡ mất thời gian dù có hối tiếc cũng thể lấy lại được ("Nếu một người cho bạn thời gian của của mình, anh ta không thể cho bạn món quà nào quý giá hơn nữa").
- Thời gian giúp vạn vật vận động theo đúng quy luật, trình tự của nó (Con người, cây cối trưởng thành rồi chết đi, xã hội cũng thay đổi theo thời gian).
- Thời gian giúp con người tích lũy được giá trị, không chỉ vật chất mà quan trọng hơn là tinh thần, nếu biết tận dụng tốt sẽ tích sẽ khiến giá trị bản thân tăng lên (trưởng thành hơn, hiểu biết hơn...).
- Thời gian giúp thay đổi suy nghĩ, tình cảm của con người: giúp xóa nhòa nỗi đau, hận thù, thậm chí làm phai nhạt tình cảm yêu thương, thay đổi tính tình của con người.

2. Mở rộng vấn đề

- Quý trọng thời gian không có nghĩa là phải sống gấp gáp, chạy theo thời gian mà là biết trân trọng từng giây, sống hết mình, cống hiến hết mình cho cuộc đời.
- Không chỉ dành thời gian ra để làm việc như một cỗ máy mà cũng cần cả thời gian nghỉ ngơi hợp lý, quan tâm yêu thương mọi người xung quanh có như vậy mới là tận dụng hết giá trị đích thực của thời gian.
- Ngày nay vẫn còn một bộ phận giới trẻ chưa biết quý trọng giá trị của thời gian, để thời gian trôi đi vô nghĩa, không tích lũy được giá trị cho bản thân, Ví dụ: chỉ biết vui chơi, thay vì tận dụng thời gian để học lại sa vào trang mạng xã hội than thở học vất vả...

3. Liên hệ bản thân

- Cần có thái độ phê phán những người không biết quý trọng thời gian.

- Là một học sinh cần ý thức được giá trị quý báu của thời gian để tránh làm lãng phí thời gian của mình cũng như của những người xung quanh.
- Biết cách lên kế hoạch, sắp xếp mọi việc sao cho sử dụng quỹ thời gian hiệu quả nhất: biết phân chia hợp lý giữa thời gian học tập và vui chơi giải trí ...
- Nhưng tránh hấp tấp nóng vội bởi mỗi việc cần được đầu tư một quỹ thời gian nhất định của nó thì có thể thành công, chỉ cần biết làm chủ thời gian, nỗ lực và kiên trì ắt sẽ thành công.
- Sống hết mình từng giây từng phút để không hối hận khi thời gian qua đi, để cuộc sống trở nên ý nghĩa hơn.

III. Kết bài

- Khẳng định lại vấn đề: Mỗi người hãy trân trọng từng phút giây mình đang sống, bạn có thể trì hoãn nhưng thời gian thì không.

Câu 2:

Cách giải:

1. Mở bài

- Giới thiệu khái quát về tác giả Thanh Hải (những nét cơ bản về con người, cuộc đời, đặc điểm sáng tác,...)
- Giới thiệu khái quát về bài thơ “Mùa xuân nho nhỏ” (xuất xứ, hoàn cảnh ra đời, những đặc sắc về nội dung và nghệ thuật,...)
- Giới thiệu khái quát về nhan đề vài thơ và dẫn vào ý kiến cần làm rõ.

2. Thân bài

a. Ý nghĩa nhan đề

- “Mùa xuân nho nhỏ” là một sáng tác độc đáo, một phát hiện mới mẻ của nhà thơ:
- Mùa xuân” mang ý nghĩa tả thực – đó là mùa khởi đầu của một năm, là mùa của lộc non lá biếc, của vạn vật sinh sôi nảy nở. “Mùa xuân” còn mang ý nghĩa ẩn dụ, biểu tượng cho những gì tinh túy, đẹp đẽ nhất của sự sống và cuộc đời mỗi con người. Mùa xuân hay chính là sức trẻ trong tâm hồn và trí tuệ, là nhiệt huyết và năng lực cống hiến của mỗi người vào mùa xuân lớn của thiên nhiên, của đất nước.

- Tính từ/ Từ láy “nho nhỏ” chỉ kích thước, hình khối đi kèm với một danh từ trừu tượng “mùa xuân”: khiến mùa xuân là khoảng thời gian trừu tượng hiện lên có hình khối, đường nét rõ ràng, được định vị và xác định rõ ràng như một vật thể.-> làm rõ hơn đặc điểm của mùa xuân rất giản dị, rất khiêm nhường.

=> Đặt trong hoàn cảnh sáng tác, hình ảnh “Mùa xuân nho nhỏ” là biểu tượng cho những gì tinh túy, đẹp đẽ nhất của sự sống và cuộc đời mỗi con người.

b. Tác dụng nhan đề

- Thể hiện phát hiện mới mẻ của ông.

- Thể hiện quan niệm sống về sự thống nhất giữa cái riêng và cái chung, cá nhân và cộng đồng. Cổ vũ cho lối sống tinh cực: ai cũng cần đóng góp cho cộng đồng, dân tộc.

- Thể hiện nguyện ước của nhà thơ muốn làm một mùa xuân, nghĩa là sống đẹp, sống với tất cả sức sống tươi trẻ của mình nhưng rất khiêm nhường là một mùa xuân nhỏ góp vào mùa xuân lớn của thiên nhiên, đất nước, của cuộc đời chung và khát vọng sống chân thành, cao đẹp của nhà thơ. Đó cũng chính là chủ đề của bài thơ mà tác giả muốn gửi gắm.

- Làm nổi bật chủ đề bài thơ

=> Người ta đã dùng nhiều định ngữ gắn với mùa xuân, nhưng đến “Mùa xuân nho nhỏ”, Thanh Hải đã mang đến một phát hiện vô cùng mới mẻ và độc đáo, vừa thể hiện sự sáng tạo trong thơ ca vừa cho thấy niềm ham sống, khát khao dâng hiến trọn vẹn cho cuộc đời của thi nhân.

3. Kết bài

Khẳng định lại nhận định và kết luận về giá trị, ý nghĩa của nhan đề trong việc tạo nên thành công của tác phẩm.